

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Ssk/113/2022
Identifikačné číslo spisu: 3022200012
Dátum vydania rozhodnutia: 14. júla 2023
Meno a priezvisko: Mgr. Michal Novotný
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:3022200012.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom zo sudcov: Michal Novotný (sudca spravodajca) ako predseda senátu a JUDr. Zdenka Reisenauerová a JUDr. Jana Martinčeková ako členky senátu vo veci žalobcu: C. I. T., L. XX. S. XXXX, D. X, D. P., zastúpeného: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 238 232, Dobšinského 12, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia zo 17. decembra 2021, č. 45046-3/2021-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12 Sa 1/2022-42 z 31. marca 2022 takto

rozhodol:

I. Kasačná sťažnosť žalovanej sa zamieta.

II. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu 100 % trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Z administratívnych spisov žalovanej vyplýva, že žalobca bol od 1. júla 2009 do 30. júna 2010 samostatne zárobkovo činnou osobou a z tohto dôvodu mal od mesiaca júla 2009 platiť poistné na sociálne poistenie. Pretože ho nezaplatil, pobočka žalovanej v Trenčíne mu rozhodnutím z 27. septembra 2017 predpísala poistné za tieto mesiace v celkovej sume 9.313,20 €. Na odvolanie žalobcu ústredie žalovanej svojím rozhodnutím z 9. júla 2021 zrušilo a vec vrátilo na ďalšie konanie pobočke, ktorá mala pri určení vymeriavacieho základu zohľadniť, že žalobca bol popri samostatnej zárobkovej činnosti povinne poistený aj ako zamestnanec. Novým rozhodnutím z 10. augusta 2021, č. 700-0810633521-GC04/21, pobočka predpísala žalobcovi poistné za júl 2009 až jún 2010 v sume 7.973,80 €, podrobne rozčlenené vo výroku a v prílohe rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia v podstate odkázala na ustanovenia § 128 ods. 1, 2, 3, 11 § 141 ods. 1 a § 143 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

2. Žalobca podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, v ktorom okrem iného namietol, že právo žalovanej predpísať poistné sa premlčalo. Ústredie žalovanej tu preskúmaným rozhodnutím zo 17.

decembra 2021 rozhodnutie pobočky potvrdilo. K námietke premlčania zdôraznilo, že desaťročná doba podľa § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je premlčacia, nie prekluzívna. Podľa žalovanej sa konanie o predpísanie poistného začalo 27. septembra 2017 a až dovtedy neplynula. Jej právo predpísať poistné tak nebolo premlčané.

3. Správny súd tu napadnutým rozsudkom č. k. 12 Sa 1/2022-42 zrušil toto rozhodnutie podľa § 191 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku. Vyšiel zo zistenia, že poistné za sporné obdobie bolo splatné najneskôr 8. júla 2010 a premlčacia doba na jeho predpísanie v zmysle § 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. tak uplynula 9. júla 2020. Už prvostupňové rozhodnutie pobočky však bolo vydané 10. augusta 2021, teda po jej uplynutí. Správny súd sa nestotožnil s názorom, že by sa premlčacia doba pretrhla vydaním prvého rozhodnutia z 27. septembra 2017, pretože takýto účinok zo zákona č. 461/2003 Z. z. nevyplýva. V prerokúvanej veci považoval za podstatné, že prvé rozhodnutie pobočky bolo zrušené, takže naň nemožno prihliadať, a nové rozhodnutie bolo vydané po uplynutí premlčacej doby. V závere správny súd zdôraznil záver judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého rozhodnutie o predpísaní poistného musí v premlčacej lehote nadobudnúť právoplatnosť.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

4. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalovaná domáha zrušenia tohto rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie. Nespochybňovala, že premlčacia doba v danej veci uplynula 10 rokov od splatnosti poistného. Zotrvala však na názore, že konanie o predpísaní poistného sa začalo 27. septembra 2017 vydaním prvého rozhodnutia pobočky. Že toto rozhodnutie bolo zrušené a vec bola vrátená pobočka na ďalšie konanie, na veci nič nemení. Rovnaký názor podľa žalovanej vyplýva aj z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžsk 6/2019. Podľa nej nie je potrebné, aby bolo rozhodnutie v premlčacej dobe aj právoplatné, pretože podanie odvolania žalovaná nevie ovplyvniť. Takisto nie je možné predvídať, kedy rozhodnutie nadobudne právoplatnosť (napr. kedy si ho účastník prevezme). Žalovaná v prerokúvanej veci navyše čakala, kým bude právoplatne skončený súdny prieskum jej rozhodnutia, ktorým rozhodla o zániku povinného poistenia. V konaní o predpísaní poistného mohla žalovaná pokračovať až po zamietnutí kasačnej sťažnosti žalobcu voči nemu. Záverom kasačnej sťažnosti upozornila na judikatúru najvyššieho súdu, ktorá vyslovila, že postačuje, ak je v rámci premlčacej lehoty vydané rozhodnutie pobočky o predpísaní poistného. Rovnaké stanovisko vyjadril aj minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v rozhodnutiach, ktorými rozhodoval o protestoch prokurátorov.

5. Žalobca navrhol zamietnuť kasačnú sťažnosť. Súhlasil s názorom správneho súdu, že je potrebné, aby bolo poistné v rámci premlčacej lehoty predpísané právoplatne, a teda nestačí vydanie prvostupňového rozhodnutia pobočky. Ak by zákonodarca zamýšľal takúto úpravu, bol by to vyjadril iným znením zákonného ustanovenia, ktorého príklady žalobca uviedol.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených kasačných bodov (§ 453 ods. 2 SSP).

7. V prerokúvanej veci žalovaná ako verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia podľa § 120 zákona č. 461/2003 Z. z. konala a rozhodovala v rámci svojej právomoci o predpísaní poistného podľa § 144 ods. 1 cit. zákona, podľa ktorého predpíše poistné osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobca bol v období júla 2009 až júna 2010 povinný odvádzať poistné v zmysle § 141 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože podľa právoplatných rozhodnutí žalovanej v danom období trvalo jeho povinné poistenie nemocenské, dôchodkové a v nezamestnanosti. Podľa § 147 ods. 1 cit. zák. sa však právo predpísať poistné premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd vyšiel z názoru, že v prerokúvanej veci bolo poistné za posudzované obdobie v zmysle § 142 a 143 cit. zák. splatné vždy ôsmym dňom po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca, teda najneskôr 8. júla 2010, a preto desaťročná premlčacia doba uplynula najneskôr 9. júla 2020. Žalovaná v kasačnej sťažnosti tento záver nenapadla a jej polemika sa

sústredí sa na otázku, či postačovalo, že v tejto lehote bolo vydané prvé (neskôr však zrušené) rozhodnutie pobočky z 27. septembra 2017, ktorým sa poistné predpísalo, alebo či muselo byť rozhodnutie o predpísaní poistného v tejto lehote právoplatné.

8. Ako žalovaná sama spomenula v kasačnej sťažnosti, otázka, či je potrebné poistné v premlčacej lehote predpísať právoplatne alebo postačí len vydanie prvostupňového rozhodnutia, nebola v judikatúre najvyššieho súdu riešená jednotne (porov. rozsudok sp. zn. 7 Sžsk 28/2016 a proti nemu rozsudok sp. zn. 9 Sžso 45/2016). Táto otázka (spolu s ďalšími) je v súčasnosti predmetom posudzovania veľkého senátu kasačného súdu v konaní sp. zn. 1 SVs 5/2022 a kasačný súd nepovažuje za potrebné ju v tejto veci ďalej riešiť. Podstatné totiž je, že v prerokúvanej veci bolo už samo rozhodnutie pobočky, ktorým sa poistné predpísalo a ktoré neskôr nadobudlo právoplatnosť, vydané až 10. augusta 2021, teda celkom zjavne po 9. júli 2020. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. totiž nevyplýva, že by začatie konania o predpísanie poistného spôsobilo prerušenie alebo spočívanie premlčania (porov. v tomto zmysle rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 9 Sžsk 84/2019, ktorý citoval aj správny súd). Z citovaného rozsudku takisto vyplýva, že nestačí, aby bolo vydané prvostupňové rozhodnutie, ktoré bolo neskôr zrušené. Tento právny názor si osvojil aj tunajší súd (porov. napr. rozsudok sp. zn. 7 Ssk 77/2021), a preto niet dôvodu sa od neho odchyliť ani v prerokúvanej veci.

9. Rozsudky citované žalovanou na podporu jej názoru sa tejto problematiky nedotýkajú. V konaní sp. zn. 10 Sžsk 6/2019 síce žalovaná v kasačnej sťažnosti nadniesla aj námietku, že poistné v rámci premlčacej lehoty predpísala rozhodnutím, ktoré bolo neskôr zrušené, kasačný súd sa však nevyjadril k správnosti jej názoru. Práve naopak, správny súd len vytkol, že v novom rozsudku vyslovil odlišný právny názor než v skoršom rozsudku bez toho, aby ho na to zaviazal kasačný súd a aby svoj odklon bližšie odôvodnil. Zo skutkového stavu opísaného v rozsudku sp. zn. 9 Sžso 45/2016 zasa vyplýva, že rozhodnutie pobočky, ktoré neskôr nadobudlo právoplatnosť a ktoré bolo predmetom preskúmania, bolo vydané 22. októbra 2013 a týkalo sa penále z poistného za január 2004 a neskôr, takže bolo celkom zreteľne vydané pred uplynutím premlčacej doby. Ani jedno z uvedených rozhodnutí tak nevyslovilo opak než rozsudok sp. zn. 9 Sžsk 84/2019, teda že by na zachovanie premlčacej lehoty postačovalo, aby v tejto lehote bolo vydané akékoľvek prvostupňové rozhodnutie pobočky, aj keď bolo neskôr zrušené. K poslednej námietke žalovanej, podľa ktorej až do skončenia súdneho konania o preskúmanie skoršieho rozhodnutia o tom, že žalobcovi nezaniklo povinné poistenie, nemohla konať o predpísaní poistného, kasačný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je rozhodnutie o trvaní poistenia pre žalovanú záväzné už okamihom svojej právoplatnosti (porov. v tomto smere napr. rozsudok sp. zn. 7 Ssk 9/2021 a tam citovanú prejudikatúru). Žalovaná tak mohla o predpísaní poistného rozhodnúť hneď potom, ako ustálila, že žalobcovo povinné poistenie trvalo; napokon, sama zákonná 10ročná premlčacia lehota dáva žalovanej dostatok priestoru na predpísanie poistného aj v nejasných prípadoch.

IV.

Záver

10. Na základe uvedených úvah kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovanej nie je dôvodná, a tak ju podľa § 461 SSP rozsudkom (§ 457 ods. 1 SSP) zamietol.

11. Plne úspešnému žalobcovi kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP priznal aj náhradu trov kasačného konania proti neúspešnej žalovanej.

12. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

